

Som fremhævet i de Bemærkninger, jeg før citerede af Fængselsdirektøren, vil en hensigtsmæssig og i strafferetlig Henseende tilfredsstillende Beskæftigelse af Fangerne uundgaaelig medføre en større eller mindre Konkurrence med det frie Erhverv, men selvfølgelig bør Bestræbelserne gaa ud paa at gøre denne Konkurrence saa lidt følelig som muligt. Fængselsvæsenets Arbejdsdrift har derfor ogsaa, saa vidt Forholdene har tilladt det, bestræbt sig for at fordele Fangerens Arbejde paa saa mange Fag som muligt og fortrinsvis naturligvis paa de store Fag. Der gives da ogsaa i Straffeanstalterne for Øjeblikket Beskæftigelse i ca. 20 Fag, hvoraf jeg skal nævne: Blikkenslageri, Bogbinderi, Børstebinderi, Børstetræsboreri, Gørtleri, Have- og Jordbrug, Kasketmageri, Kurvemageri, Konvolutfremstilling, Sadelmageri og Sejlmageri, Skomageri, Skrædderi, Smederi, Snedkeri, Strømpestriking, Syning, Trykkeri- og Papirarbejde og Væveri.

Naar man, som det ærede Medlem Hr. Jønson gjorde, taler om Fængselsvæsenets Konkurrence med det frie Erhverv, maa man ogsaa have for Øje, at i hvert Fald Hovedparten af de i Straffeanstalterne hensiddende Fanger før deres Indsættelse udrettede et Arbejde eller havde et Erhverv, der ved deres Indsættelse i Straffeanstalten maa regnes at være overgaaet til andre, ligesom man maa erindre, at der i Anledning af Arbejdsdriftens Udvikling til Straffeanstalterne efterhaanden er blevet knyttet et selvstændigt Korps af Haandværkere, hvis Antal ikke er ubetydeligt, Haandværkere, som ellers maatte have søgt deres Erhverv i det frie Marked. Det hævdes fra Arbejdsdriftens Side, at det i Straffeanstalterne udførte Arbejde i det hele kun svarer til ca. 275 frie Arbejderes Arbejde.

Med Hensyn til Spørgsmaalet: Haandarbejde kontra Maskindrift skal jeg oplyse, at Arbejdsdriftens Ledelse stedse ved Anskaffelse af Maskiner har haft for Øje, at det gjaldt om ved Fangerens Opøvelse til nyttigt Arbejde at lære dem at benytte de Maskiner, som de ved Beskæftigelse i det frie Erhverv bliver stillet overfor, idet man har anset det for uheldigt saavel af pædagogiske som af praktiske Grunde ved Sysselsettelse af Fangerne at anvende Beskæftigelsesmaader, der for længst er forældede

og forladt i det private Erhvervsliv, de skal vende tilbage til. Alligevel vil jeg dog sige, at Haandarbejde anvendes i ret stor Stil, saaledes fremstilles alle Børster som Haandarbejde, ligeledes forarbejdes alle Konvolutter dels i Haanden og dels ved Hjælp af nogle faa foddrevne Maskiner, og af de vævede Varer væves ca. $\frac{1}{3}$ paa Haandvæv.

Det fremgaar af det ærede Medlem Hr. Jønsons Udtalelser, at man indenfor de private Arbejdes og Arbejdsgiveres Kreds i lang Tid har beskæftiget sig med den foreliggende Sag i et Udvalg, og at det kan forventes, at der som Resultat heraf vil blive tilstillet Justitsministeriet et Andragende underskrevet af samtlige Fags Arbejdsgiver- og Arbejderforeninger og tiltraadt af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund. Maa jeg hertil sige, at jeg personlig i den Tid, jeg har været Justitsminister, har haft adskillige Forhandlinger vedrørende Fængselsarbejdet, ogsaa vedrørende den Maskindrift, der finder Sted, og det er hver Gang lykkedes at naa til et Resultat, der har været relativt tilfredsstillende, for saa vidt som [det] er tiltraadt baade af Fagenes Repræsentanter og af Arbejdsdriftens Ledelse, og naar den bebudede Henvendelse kommer til at foreligge, vil den selvfølgelig ogsaa blive gjort til Genstand for en baade indgaaende og velvillig Undersøgelse, i hvilken Forbindelse jeg skal fremhæve, at Ministeriet allerede selv har optaget til Overvejelse og stadig overvejer Muligheden af at sysselsætte Fangerne ved saadanne Arbejder, at Konkurrencen med det frie Erhverv undgaaes — for Tiden er der netop en Sag til Undersøgelse, der drejer sig om Anbringelse af en muligvis større Fangekoloni paa Anholt, og det er netop under Hensyn til disse Overvejelser, at Ministeriet har ment det rigtigt ikke for Øjeblikket at oprette en ny Stilling til Afløsning af den Stilling som Kommitteret ved Fængselsvæsenets Arbejdsdrift, der bortfaldt ved Landstingsmand Birchs Død. Man har indtil videre indskrænket sig til at lade Ledelsen af Arbejdsdriften foregaa under Kontorchefen for Fængselsvæsenets Arbejdsdrift, saaledes at en eventuel Omordning af Forholdene derved ikke er præjudiceret.